

Hubungan di antara Konsep Kendiri dan Kesedaran Komuniti dengan Sokongan Sosial bagi Pesalah Muda di Malaysia

Relationship between Self-Concept and Sense of Community with Social Support among Young Offenders in Malaysia

N.K. THARSHINI, FAUZIAH IBRAHIM, MOHD SUHAIMI MOHAMAD & EZARINA ZAKARIA

ABSTRAK

Artikel ini disediakan untuk mengenalpasti hubungan di antara konsep kendiri dan kesedaran komuniti dengan sokongan sosial bagi pesalah muda di Malaysia. Satu kajian kuantitatif telah dijalankan ke atas 306 pesalah muda yang sedang menjalani hukuman Perintah Khidmat Masyarakat di bawah pengawasan Jabatan Kebajikan Masyarakat. Data kajian dianalisis dengan menggunakan perisian Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Dapatan kajian menunjukkan bahawa majoriti daripada responden yang terlibat dalam kajian ini terdiri daripada pesalah muda lelaki (100%) yang berusia 20 tahun (36.3), bujang (94.4%), berpendidikan pada tahap Sijil Pelajaran Malaysia (52.1%), dan tidak bekerja (49.7%). Keputusan analisis kolerasi Pearson menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan di antara konsep kendiri ($r = .699, p < 0.01$) dan kesedaran komuniti ($r = .606, p < 0.01$) dengan sokongan sosial. Dapatan kajian memberi implikasi kepada pihak yang berkepentingan seperti Jabatan Kebajikan Masyarakat agar melakukan penambahbaikan terhadap modul pemulihan yang sedia ada dengan memberi penekanan terhadap aspek konsep kendiri, kesedaran komuniti, dan sokongan sosial bagi membantu memulihkan kefungsian sosial pesalah muda pada masa hadapan.

Kata kunci: Konsep kendiri; kesedaran komuniti; sokongan sosial; pesalah muda, Malaysia

ABSTRACT

This article is prepared to identify the relationship between self-concept and sense of community with social support among young offenders in Malaysia. Data was collected using a quantitative approach among 306 young offenders undergoing Community Service Order initiated by the Social Welfare Department. The data were analyzed using Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) software. The result shows that majority of respondents who took part in this study consisted of male young offenders (100%) aged 20 years old (36.3), single in marital status (94.4%), completed educational level up to Sijil Pelajaran Malaysia (52.1%), and unemployed (49.7%). The results of the correlation analysis unveiled that there is a significant relationship between self-concept ($r = .699, p < 0.01$) and sense of community ($r = .606, p < 0.01$) with social support. As an overall impact, the study provided implications to the concerned parties such as Social Welfare Department to improvise the existing rehabilitation module by giving emphasis on aspects such as self-concept, sense of community, and social support in order to restore the social functioning of the young offenders in the future.

Keywords: Self-concept; sense of community; social support; young offender, Malaysia

PENGENALAN

Masalah jenayah didefinisikan sebagai suatu isu sosial yang bertentangan dengan undang-undang yang termaktub di sebuah negara (Wallace et al. 2017). Selepas era *Great Depression* (1930-an) masalah jenayah dalam kalangan golongan muda mengalami peningkatan yang drastik (Gibbons, 1992). Pada awal tahun 1950-an, budaya ‘*Teddy Bear*’ dan ‘*Skinhead*’ melanda Great Britain. Rentetan daripada fenomena ini, sekitar tahun 1951 hingga tahun 1959 sejumlah 3,054 remaja yang berusia di antara 14 hingga 18 tahun didapati

terlibat dengan tingkah laku antisosial (Gibbons, 1992). Perangkaan statistik bagi negara-negara lain di dunia menunjukkan bahawa pola jenayah bagi golongan muda mengalami peningkatan yang drastik dalam tempoh tiga dekad yang lalu khususnya di Hong Kong (144 per 100,000 orang), China (122 per 100,000 orang), Australia (133 per 100,000 orang), Korea (94 per 100,000 orang), Kanada (117 per 100,000), dan Jepun (58 per 100,000 orang) (Walmsley, 2010). Selain itu, satu kajian longitudinal yang telah dijalankan oleh *Prison Reform Trust* (2010) menunjukkan bahawa seramai 12,073 golongan muda daripada Hong Kong, Bulgaria, dan

China telah terlibat dengan kesalahan kongsi gelap, samun bersenjata, penyalahgunaan dadah, memiliki VCD/DVD lucah, dan pecah masuk rumah.

Menurut Gibbons (1992), proses urbanisasi yang berlaku di Rusia telah meningkatkan jurang sosial di antara golongan atasan dan golongan bawahan. Keadaan ini menyebabkan golongan muda daripada kelas bawahan yang bergelut dengan masalah kemiskinan dan pengangguran mula terjebak dengan salah laku jenayah seperti membunuh, penyalahgunaan dadah (kokain & kanabis), menyeledup senjata api, dan melanggar undang-undang yang ditetapkan oleh kerajaan Soviet Union (Gibbons, 1992). Pada tahun 2009 sejumlah 739 golongan muda yang berasal dari Sweden telah ditempatkan di institusi pemulihan akhlak kerana terlibat dengan kesalahan mencuri (26%), ragut (12%), merogol (7%), jenayah siber (4%), kesalahan trafik (6%), pemalsuan duit (8%), dan penyalahgunaan dadah (37%) (Piquero et al. 2009). Daripada jumlah tersebut seramai 153 orang pesalah muda ditangkap dalam tempoh enam bulan selepas dibebaskan daripada institusi pemulihan akhlak kerana terlibat semula dengan salah laku jenayah (Piquero et al. 2009).

Kajian yang dijalankan oleh *National Institute for Correctional Education* (NICE) (2012) menunjukkan bahawa faktor persekitaran sosial mempengaruhi golongan muda untuk terlibat dengan kegiatan tidak bermoral seperti mencuri, merogol, pecah masuk rumah, dan penyalahgunaan dadah. Selain itu, golongan muda daripada kelas sosial bawahan lebih cenderung untuk terlibat dengan tingkah laku jenayah kerana dibelenggu dengan masalah kemiskinan, pengangguran, dan tahap pendidikan yang rendah (Leverentz, 2011). Menurut Azizi et al. (2004) kebanyakan daripada golongan muda di Malaysia terlibat dengan budaya ekstremisme, mat rempit, penagihan dadah, dan mencuri. Senario yang dipaparkan menjelaskan bahawa ciri-ciri keperibadian positif dalam kalangan golongan muda berada pada tahap membimbangkan memandangkan kebanyakan daripada mereka mempunyai jati diri yang rapuh serta mudah terhanyut dalam arus globalisasi.

Istilah residivisme didefinisikan sebagai pengulangan semula individu kepada tingkah laku berisiko atau kepulangan semula bekas banduan ke penjara (Huebner et al. 2010; Shulman et al. 2013). Laporan Tahunan daripada Jabatan Kebajikan Masyarakat menunjukkan bahawa wujud peningkatan dalam kadar residivisme bagi kategori pelatih juvana yang dibebaskan daripada

Sekolah Tunas Bakti (Laporan Tahunan JKM 2009-2014). Perangkaan statistik menunjukkan bahawa sejumlah 1,793 kes baharu telah dilaporkan setiap tahun; daripada jumlah tersebut sebanyak 73 kes merupakan kes ulangan (disabitkan kesalahan kali kedua) yang melibatkan golongan muda yang berusia di antara 14 hingga 21 tahun (Laporan Tahunan JKM, 2009-2014). Menurut Jabatan Penjara Malaysia, kadar indeks jenayah bagi kategori pesalah muda mengalami peningkatan daripada 746 kes kepada 764 kes dari tahun 2010 hingga tahun 2011 khususnya dalam kes bersabit dengan harta benda, penyalahgunaan dadah, serta kes bersabit dengan manusia (Laporan Tahunan Jabatan Penjara Malaysia, 2013).

Walaupun pesalah muda menerima hukuman yang setimpal dengan kesalahan yang dilakukan oleh mereka namun peningkatan dalam kadar residivisme memberi gambaran jelas bahawa pesalah muda gagal mengadaptasikan diri dalam komuniti selepas dibebaskan daripada penjara atau institusi pemulihan akhlak (Jones et al. 2010). Menurut pandangan Smallbone et al. (2013) masalah stigma serta penerimaan negatif daripada ahli komuniti menyebabkan majoriti daripada pesalah muda kembali terjebak semula dengan salah laku jenayah dalam tempoh enam bulan selepas dibebaskan daripada penjara. Secara lazimnya, masalah stigma menyebabkan kebanyakan daripada pesalah muda berasa rendah diri untuk mengintegrasikan diri dalam komuniti (Sanders, 2012). Selain itu, proses pelabelan yang berterusan daripada persekitaran sosial juga menyebabkan pesalah muda berisiko tinggi untuk berhadapan dengan masalah tekanan emosi serta mempunyai kemahiran daya tindak yang rendah kerana kehilangan "status diri" dalam komuniti (Perlick et al. 2001).

Dalam proses mengembalikan kefungsian sosial bagi individu yang pernah terlibat dengan salah laku jenayah maka faktor-faktor pelindung seperti konsep kendiri yang positif, kesedaran komuniti yang tinggi, serta sokongan sosial yang berterusan daripada persekitaran sosial amat diperlukan oleh golongan ini (Teplin et al. 2006; Motzkin et al. 2012; Ying Yee et al. 2017; Ismail et al. 2017). Menurut pandangan Gousheh et al. (2014) dan Tharshini et al. (2018), pesalah muda yang mempunyai konsep kendiri yang positif lebih percaya terhadap kebolehan dan kekuatan diri sendiri serta merasakan bahawa diri mereka dihargai dan dihormati oleh orang lain walaupun pernah terjebak dengan perlakuan yang bertentangan dengan norma sosial.

Chan et al. (2013) mendapati bahawa pesalah lelaki yang masuk ke penjara seawal usia 18 tahun berasa malu serta tidak sanggup untuk berkongsi pengalaman dipenjarakan dengan rakan-rakan mereka. Selain itu, konsep kendiri yang rendah menyebabkan bekas pesalah lelaki mempunyai refleksi negatif terhadap diri sendiri serta tidak mampu mengadaptasikan diri semula dalam persekitaran sosial (Chan et al. 2013). Seterusnya, hasil penyelidikan Gousheh et al. (2014) mendapati bahawa pesalah muda yang mempunyai konsep kendiri yang negatif kurang terlibat dalam aktiviti kemasyarakatan bagi melindungi identiti diri mereka.

Secara amnya, kesedaran komuniti didefinisikan sebagai suatu perasaan yang menyebabkan seseorang individu merasakan bahawa dirinya adalah sebahagian daripada komuniti serta mendorong mereka untuk berinteraksi dan meluaskan jaringan sosial bersama anggota masyarakat (McMillan & Chavis, 1986). Menurut McMillan dan Chavis (1986), elemen kesedaran komuniti yang tinggi adalah amat penting bagi membantu pesalah muda untuk mengintegrasikan diri dalam persekitaran sosial tanpa berasa malu atau rendah diri. Bukti empirikal menunjukkan bahawa banduan yang mempunyai kesedaran komuniti yang tinggi merasakan bahawa diri mereka adalah sebahagian daripada persekitaran sosial (Simon et al. 2010). Seterusnya, Simon et al. (2010) dan Cullen (2011) mendapati bahawa pesalah muda yang mempunyai kesedaran komuniti yang positif berpotensi tinggi untuk mengubah tingkah laku negatif yang terdapat dalam diri mereka serta lebih bersedia untuk mengadaptasikan diri semula dalam komuniti selepas dibebaskan daripada penjara berbanding dengan pesalah muda yang mempunyai kesedaran komuniti yang rendah.

Selain faktor konsep kendiri dan kesedaran komuniti, dimensi sokongan sosial juga merupakan elemen penting bagi mengembalikan semula kefungsian sosial pesalah muda (Forste et al. 2011). Goodwin et al. (2000) menjelaskan bahawa pesalah muda yang menerima sokongan dan dorongan yang berterusan daripada individu yang signifikan dalam kehidupan mereka akan menunjukkan kesungguhan dan keyakinan untuk kembali semula ke dalam komuniti serta berisiko rendah untuk terlibat semula dengan kegiatan jenayah. Selain itu, menurut pandangan Grimm et al. (2009) dan Forste et al. (2011) tempoh penahanan yang panjang

mampu mewujudkan perasaan trauma dalam diri pesalah muda kerana mereka perlu berpisah dengan ahli keluarga untuk satu tempoh tertentu. Justeru, sokongan sosial yang berterusan daripada ahli keluarga mampu memberi keyakinan kepada pesalah muda untuk kembali semula ke dalam komuniti tanpa berasa rendah diri.

Memandangkan dimensi konsep kendiri, kesedaran komuniti, dan sokongan sosial mempunyai kepentingannya yang tersendiri dalam proses membantu mengembalikan kefungsian sosial bagi individu yang pernah terjebak dengan salah laku jenayah maka kajian ini dijalankan bagi mengenalpasti hubungan di antara faktor konsep kendiri dan kesedaran komuniti dengan sokongan sosial bagi pesalah muda di Malaysia.

REKA BENTUK KAJIAN

Reka bentuk tinjauan keratan rentas serta pendekatan kuantitatif digunakan bagi mengumpul data kajian.

LOKASI KAJIAN

Pemilihan lokasi kajian dilakukan berdasarkan kepada bilangan pesalah muda yang sedang menjalani hukuman Perintah Khidmat Masyarakat di empat zon yang berbeza iaitu; (i) Zon Utara, (ii) Zon Tengah, (iii) Zon Selatan, dan (iv) Zon Timur. Bagi setiap zon, dua buah institusi Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) yang mempunyai bilangan pesalah muda yang tertinggi dipilih sebagai lokasi kajian. Pembahagian zon memudahkan proses pengumpulan data serta memastikan agar jumlah sampel yang seimbang dipilih bagi mewakili setiap zon yang berbeza. Jadual 1 menunjukkan pemilihan lokasi kajian mengikut zon.

JADUAL 1. Pemilihan Lokasi Kajian Mengikut Zon

Zon	Institusi
Utara	JKM Kedah JKM Pulau Pinang
Tengah	JKM Selangor JKM Wilayah Persekutuan, Kuala Lumpur
Timur	JKM Pahang JKM Kelantan
Selatan	JKM Melaka JKM Johor

POPULASI DAN SAMPEL KAJIAN

POPULASI KAJIAN

Populasi merujuk kepada suatu kumpulan sasaran dalam sesebuah kajian (Cohen et al. 2001). Dalam kajian ini populasi merujuk kepada semua pesalah muda yang sedang menjalani hukuman Perintah Khidmat Masyarakat di Semenanjung Malaysia.

SAMPEL KAJIAN

Sampel kajian merujuk kepada subjek yang dipilih bagi mewakili sesuatu populasi (Cohen et al. 2001). Dalam kajian ini, sampel ditentukan berpandukan kepada jadual penentuan saiz sampel yang diperkenalkan oleh Cohen et al. (2001). Penentuan saiz sampel seharusnya mengambil kira aras kesignifikanan pada $p < .05$ (aras keertian = 95%) (Cohen et al. 2001). Menurut Cohen et al. (2001), sekiranya populasi bagi sesuatu kajian adalah 540 orang dan aras kesignifikanan yang diperlukan ialah .05 maka bilangan sampel yang disarankan adalah sebanyak 278 orang.

Bagi menampung kesilapan pengisian borang soal selidik oleh responden atau keciciran yang mungkin berlaku atas kecuaian pengkaji maka sebanyak 28 orang responden (10%) ditambah kepada saiz sampel asal. Langkah ini adalah selari dengan pandangan Tuckman (1988) yang menjelaskan bahawa saiz sampel perlu dimaksimumkan agar ralat persampelan dapat diminimumkan. Oleh yang demikian, saiz sampel yang digunakan dalam kajian ini adalah sebanyak 306 orang.

INSTRUMEN KAJIAN

Borang soal selidik digunakan bagi tujuan pengumpulan data kajian.

KONSEP KENDIRI

Konsep kendiri pesalah muda diukur dengan menggunakan skala *Multidimensional Self-Concept Scale* yang mengandungi 36 item soalan yang dibina oleh Fleming dan Courtney (1984). Konsep kendiri dibahagikan kepada lima dimensi utama iaitu; (i) harga diri, (ii) keyakinan sosial, (iii) pencapaian akademik, (iv) penampilan diri, dan (v) kebolehan fizikal. Setiap item ini diukur dengan menggunakan skala Likert lima mata iaitu; (1) Sangat Tidak Kerap, (2) Tidak Kerap, (3) Tidak Pasti, (4) Kerap, dan (5) Sangat Kerap. Jadual 2 menunjukkan contoh item soalan bagi dimensi konsep kendiri.

JADUAL 2. Contoh Item Soalan bagi Dimensi Konsep Kendiri

Bil	Pernyataan
1.	Pernahkah anda terfikir bahawa anda seorang yang tidak berguna?
2.	Pernakah anda berhadapan dengan masalah untuk memikirkan apa yang perlu dibual apabila berada dalam sesebuah kumpulan?
3.	Sejauh mana anda yakin bahawa suatu hari nanti orang-orang yang anda kenali akan memandang tinggi dan menghormati anda?

KESEDARAN KOMUNITI

Kesedaran komuniti pesalah muda diukur dengan menggunakan skala *Sense of Community Index 2* (SCI-2) yang mengandungi 24 item soalan yang dibina oleh Chavis (2008). Kesedaran komuniti dibahagikan kepada empat dimensi utama iaitu; (i) pengukuhan keperluan, (ii) keahlian, (iii) pengaruh komuniti, dan (iv) keterikatan emosi. Setiap item ini diukur dengan menggunakan skala Likert lima mata iaitu; (1) Sangat Tidak Setuju, (2) Tidak Setuju, (3) Tidak Pasti, (4) Setuju dan (5) Sangat Setuju. Jadual 3 menunjukkan contoh item soalan bagi dimensi kesedaran komuniti.

JADUAL 3. Contoh Item Soalan bagi Dimensi Kesedaran Komuniti

Bil	Pernyataan
1.	Kebanyakan daripada ahli komuniti mengenali saya.
2.	Saya meluangkan masa yang banyak untuk menjadi sebahagian daripada ahli komuniti ini.
3.	Adalah penting bagi saya untuk menyesuaikan diri dengan ahli komuniti.

SOKONGAN SOSIAL

Sokongan sosial pesalah muda diukur dengan menggunakan skala *Interpersonal Support Evaluation List* (ISEL) yang mengandungi 40 item soalan yang dibina oleh Cohen (1983). Sokongan sosial dibahagikan kepada empat elemen utama iaitu; (i) sokongan penilaian, (ii) sokongan nyata, (iii) sokongan kendiri, dan (iv) sokongan kebersamaan. Setiap item ini diukur menggunakan skala Likert lima mata iaitu; (1) Sangat Tidak Setuju, (2) Tidak Setuju, (3) Tidak Pasti, (4) Setuju, dan (5) Sangat Setuju. Jadual 4 menunjukkan contoh item soalan bagi dimensi sokongan sosial.

JADUAL 4. Contoh Item Soalan bagi Dimensi Sokongan Sosial

Bil	Pernyataan
1.	Saya sering berjumpa dan berbual dengan ahli keluarga dan rakan-rakan saya.
2.	Saya tidak mempunyai sesiapa untuk memberi pandangan mengenai cara saya mengendalikan sesuatu masalah.
3.	Saya tidak mempunyai sesiapa untuk berkongsi tentang kebimbangan yang dialami oleh saya.

KESAHAN INSTRUMEN KAJIAN

Kesahan kandungan digunakan bagi memurnikan dan menyelaraskan soalan-soalan yang terdapat dalam borang soal selidik (Standards for Educational and Psychological Testing, 1985).

KESAHAN KANDUNGAN

Kesahan kandungan bertujuan untuk menyelaraskan item-item yang terdapat dalam instrumen kajian agar ianya bertepatan serta membawa maksud yang sama dengan instrumen kajian yang asal selepas penterjemahan secara *back-to-back translation* dijalankan sepertimana yang dicadangkan oleh Brislin et al. (1973).

Dalam kajian ini, sejumlah 100 item soalan telah dimurnikan dengan bantuan panel pakar. Menurut Othman (1999) enam hingga sembilan orang panel adalah mencukupi bagi melakukan penilaian terhadap sesuatu konstruk dan item kajian. Justeru, seramai empat orang pensyarah daripada Pusat Kajian Psikologi dan Kesejahteraan Manusia (UKM) serta dua orang pegawai JKM yang bertugas mengendalikan pesalah muda yang terlibat dengan hukuman Perintah Khidmat Masyarakat telah memberi kerjasama bagi menilai borang soal selidik yang digunakan dalam kajian ini. Secara amnya, panel dipilih berdasarkan kepada kepakaran mereka dalam bidang kerja sosial, psikologi, jenayah, dan pembangunan komuniti.

KEBOLEHPERCAYAAN INSTRUMEN KAJIAN

Nilai pekali kebolehpercayaan yang dianggap baik adalah di antara 0.80 hingga 0.90 manakala nilai kebolehpercayaan 0.70 hingga 0.80 adalah nilai yang memuaskan untuk tujuan kajian (Chua 2014). Dalam kajian ini, Cronbach Alfa (α) melebihi 0.70 digunakan sebagai petunjuk kepada pengukuran kajian. Jadual 5 menunjukkan ringkasan nilai

kebolehpercayaan alat ukuran versi Bahasa Malaysia yang digunakan dalam kajian ini.

JADUAL 5. Keputusan Nilai Kebolehpercayaan Instrumen Kajian (Versi Bahasa Malaysia)

Pembolehubah	Nilai Alfa Cronbach (α); n = 306
Konsep Kendiri	.909
Kesedaran Komuniti	.881
Sokongan Sosial	.865

HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN

PROFIL DEMOGRAFI

Profil demografi dalam kajian ini mewakili maklumat asas responden seperti umur, bangsa, status perkahwinan, taraf pendidikan, dan status pekerjaan pesalah muda yang sedang menjalani hukuman Perintah Khidmat Masyarakat (Jadual 6).

JADUAL 6. Profil Demografi Pesalah Muda

Profil	Kekerapan	Peratus (%)
<i>Umur</i>		
18 Tahun	50	16.3
19 Tahun	83	27.1
20 Tahun	111	36.3
21 Tahun	62	20.3
<i>Bangsa</i>		
Melayu	277	90.5
India	15	4.9
Cina	14	4.6
<i>Status Perkahwinan</i>		
Bujang	289	94.4
Berkahwin	17	5.6
<i>Taraf Pendidikan</i>		
Tidak Bersekolah	13	4.2
Sekolah Rendah	22	7.2
PMR	83	27.1
SPM	159	52.1
STPM	5	1.6
Sijil Kemahiran	20	6.5
Diploma	4	1.3
<i>Status Pekerjaan</i>		
Pelajar	43	14.1
Tidak Bekerja	152	49.7
Bekerja Tetap	51	16.7
Kerja Sambilan	60	19.5

Hasil kajian mendapati bahawa sebilangan besar daripada responden yang terlibat dalam kajian ini berusia 20 tahun. Menurut pandangan Moffit et al. (2002) pola jenayah bagi golongan muda bermula pada peringkat usia 18 tahun serta terus meningkat sehingga mencapai usia 25 tahun. Faktor-faktor berisiko seperti kawalan diri yang rendah, naluri memberontak yang tinggi, kematangan yang rendah, serta ketidakstabilan emosi yang sememangnya wujud pada peringkat usia tersebut ternyata telah mendorong pesalah muda untuk terlibat dengan gejala antisosial (Abrams 2010; Tharshini et al. 2018).

Majoriti daripada responden yang terlibat dalam kajian ini berbangsa Melayu. Komposisi kumpulan etnik di Malaysia membuktikan bahawa golongan Melayu mencatatkan peratusan penduduk tertinggi iaitu sebanyak 68.6%, diikuti oleh golongan Cina (23.4%) dan golongan India (7.0%) (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2016). Oleh yang demikian, keputusan kajian ini merupakan refleksi kepada populasi keseluruhan penduduk khususnya di Semenanjung Malaysia.

Seterusnya, keputusan kajian turut mendapati bahawa kebanyakan daripada pesalah muda yang terlibat dalam kajian ini masih berstatus bujang. Barnes et al. (2014) menjelaskan bahawa individu yang berstatus bujang mempunyai ikatan sosial yang lemah berbanding dengan individu yang telah berkahwin. Keadaan ini memberi kebebasan kepada mereka untuk melakukan apa sahaja kerana kesan daripada perlakuan tersebut tidak akan memberi impak kepada pasangan atau anak mereka.

Dapatkan kajian menunjukkan bahawa sebilangan besar daripada pesalah muda yang terlibat dalam kajian ini mempunyai kelayakan akademik setakat tingkatan lima sahaja dan majoritinya sedang menganggur. Walaupun responden berada dalam kumpulan umur produktif (18 hingga 21 tahun), namun pihak industri masih tidak menyerap mereka sebagai guna tenaga dalam sektor pekerjaan. Farrington (2009) menjelaskan bahawa tahap pendidikan yang rendah menjadi penghalang utama bagi seseorang individu untuk mendapatkan sesuatu pekerjaan sekaligus menyumbang ke arah peningkattan dalam kadar pengangguran.

Keputusan kajian juga menunjukkan bahawa majoriti daripada pesalah muda yang terlibat dalam kajian ini tidak bekerja. Dapatkan kajian ini adalah bertepatan dengan pandangan pengkaji lepas seperti Mustard (2010) dan David et al.

(2015) yang menjelaskan bahawa golongan muda yang menganggur lebih banyak terlibat dengan aktiviti jenayah kerana berhadapan dengan masalah kewangan serta dibelenggu dengan desakan kehidupan yang tinggi.

HUBUNGAN DI ANTARA FAKTOR KONSEP KENDIRI DAN KESEDARAN KOMUNITI DENGAN SOKONGAN SOSIAL

Analisis statistik korelasi Pearson digunakan bagi mengenalpasti hubungan di antara faktor konsep kendiri dan kesedaran komuniti dengan sokongan sosial bagi pesalah muda di Malaysia.

Berdasarkan kepada Jadual 7, dapatan kajian menunjukkan bahawa wujud hubungan yang signifikan di antara faktor konsep kendiri dan sokongan sosial $r = .699$ ($p < 0.01$). Nilai pekali korelasi $r = .699$ menunjukkan bahawa hubungan ini berada pada aras yang sederhana ($r (306) = .699$, $p < 0.01$). Seterusnya, keputusan kajian turut menunjukkan bahawa wujud hubungan yang signifikan di antara faktor kesedaran komuniti dan sokongan sosial $r = .606$ ($p < 0.01$). Nilai pekali korelasi $r = .606$ menunjukkan bahawa hubungan ini juga berada pada aras yang sederhana [$r (306) = .606$, $p < 0.01$].

JADUAL 7. Pekali Korelasi antara Konsep Kendiri dan Kesedaran Komuniti dengan Sokongan Sosial

Pembolehubah	Sokongan Sosial	
	<i>r</i>	<i>p</i>
Konsep Kendiri	.699**	.000
Kesedaran Komuniti	.606**	.000

Nota: ** signifikan pada aras keyakinan 0.01

Keputusan analisis korelasi Pearson menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara faktor konsep kendiri dan faktor sokongan sosial. Dapatkan kajian ini menjelaskan bahawa konsep kendiri yang positif dapat dibina dalam diri pesalah muda sekiranya mereka mempunyai tanggapan yang baik terhadap diri sendiri serta menerima sokongan sosial yang berterusan daripada persekitaran sosial. Hasil kajian ini bertepatan dengan keputusan kajian Salzer et al. (2006) dan Verrecchia et al. (2010) yang menjelaskan bahawa banduan akan mempunyai konsep kendiri yang positif sekiranya menerima sokongan sosial yang berterusan daripada individu yang signifikan

dalam kehidupan mereka. Dalam konteks kajian ini, memandangkan majoriti daripada pesalah muda masih tinggal bersama ibu bapa mereka; maka dapat dirumuskan bahawa sokongan dan dorongan yang berterusan daripada ahli keluarga telah membantu membina konsep kendiri yang positif dalam diri responden.

Menurut Teori Tugas Perkembangan, peringkat usia 18 hingga 21 tahun merupakan fasa di mana seseorang individu akan berusaha untuk menerap nilai-nilai moral yang terdapat dalam persekitaran sosial bagi membina identiti diri yang terarah (Havighurst, 1948). Justeru, pada peringkat usia ini golongan muda amat memerlukan sokongan dan galakan daripada persekitaran sosial agar konsep kendiri yang positif dapat dibina dalam diri mereka (Havighurst, 1948). Selain itu, Smallbone et al. (2013) dan Liu et al. (2014) menjelaskan bahawa elemen sokongan sosial seperti motivasi dan dorongan yang berterusan daripada persekitaran sosial dapat membantu mengubah tingkah laku negatif yang terdapat dalam diri individu.

Seterusnya, keputusan kajian turut mendapati bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara faktor kesedaran komuniti dan faktor sokongan sosial. Dapatkan kajian ini adalah selari dengan keputusan kajian Teplin et al. (2006) yang menjelaskan bahawa kesedaran komuniti yang tinggi menyebabkan seseorang banduan sedar bahawa mereka perlu mengelakkan diri daripada terlibat dengan salah laku jenayah agar ahli komuniti tidak mempunyai pandangan yang serong terhadap diri mereka. Selain itu, Teplin et al. (2006) turut menjelaskan bahawa elemen kesedaran komuniti dalam diri banduan dapat dipertingkatkan sekiranya ahli komuniti turut menunjukkan keprihatinan, memberi sokongan sosial yang berterusan, serta tidak mendiskriminasikan individu yang pernah terjebak dengan salah laku jenayah.

Dalam konteks kajian ini, sokongan sosial yang berterusan daripada persekitaran sosial amat diperlukan oleh pesalah muda agar mereka dapat menjalin hubungan yang baik bersama anggota masyarakat. Selain itu, memandangkan responden mempunyai identiti sebagai “pesalah muda” maka mereka berisiko tinggi untuk berhadapan dengan isu stigma. Justeru, dalam situasi sebegini sokongan dan motivasi yang berterusan daripada persekitaran sosial adalah amat diperlukan oleh pesalah muda agar golongan ini tidak berasa rendah diri semasa berhadapan dengan anggota masyarakat (Gibbons,

1992; Graham et al. 2013; Wing et al. 2014; Liu et al. 2014).

KESIMPULAN

Secara kesimpulannya dapat dirumuskan bahawa hubungan di antara faktor konsep kendiri dan kesedaran komuniti dengan sokongan sosial bagi pesalah muda masih berada pada aras sederhana serta berpotensi dipertingkatkan lagi pada masa hadapan. Oleh yang demikian, disarankan agar pihak JKM untuk mengukuhkan lagi modul serta program pemulihan yang sedia ada dengan memberi penekanan terhadap dimensi konsep kendiri, kesedaran komuniti, dan sokongan sosial bagi membantu meningkatkan lagi kefungsian sosial pesalah muda pada masa hadapan.

BATASAN KAJIAN

Kajian ini hanya berfokus kepada pesalah muda lelaki yang telah diperintahkan oleh pihak mahkamah untuk menjalani hukuman Perintah Khidmat Masyarakat. Maka, skop kajian ini hanya tertumpu kepada: (i) individu yang merupakan pesalah kali pertama, (ii) tidak mempunyai rekod jenayah, (iii) berusia 18 hingga 21 tahun, serta (iv) tidak pernah ditempatkan di mana-mana pusat pemulihan akhlak atau penjara. Selain itu, kajian ini hanya menggunakan pendekatan kuantitatif manakala pembolehubah yang digunakan dalam kajian ini hanya terbatas kepada faktor konsep kendiri, faktor kesedaran komuniti, dan faktor sokongan sosial sahaja. Oleh yang demikian, dapatkan kajian ini tidak dapat digeneralisasikan kepada semua pesalah muda di Malaysia.

CADANGAN KAJIAN

Berdasarkan kepada dapatkan dan limitasi kajian yang telah dibincangkan, bahagian ini mengutarakan beberapa cadangan yang perlu dipertimbangkan oleh pihak yang berkepentingan bagi membantu meningkatkan konsep kendiri pesalah muda yang sedang menjalani hukuman Perintah Khidmat Masyarakat. Sebilangan daripada pesalah muda yang terlibat dalam kajian ini mengakui bahawa mereka tidak suka dengan diri sendiri, selalu berasa kecewa dengan diri sendiri, serta kerap merasakan bahawa

diri mereka tidak mampu melakukan sesuatu perkara dengan baik. Oleh yang demikian, dicadangkan agar konsep kendiri pesalah muda diperkuatkan lagi pada masa hadapan menerusi program bina diri. Seterusnya, elemen kesedaran komuniti juga perlu dipertingkatkan lagi pada masa hadapan memandangkan sebilangan daripada pesalah muda mengakui bahawa mereka masih tidak mengenali kebanyakannya daripada ahli komuniti yang tinggal di kawasan perumahan mereka serta berasa kurang selesa untuk berbincang dengan ahli komuniti. Justeru, komponen komunikasi perlu ditambahbaik dalam modul pemulihan yang sedia ada (aktiviti bersama ahli komuniti) agar pesalah muda dapat tampil ke hadapan secara lebih berkeyakinan terutamanya apabila menyuarakan pendapat atau pandangan mereka kepada ahli komuniti.

PENGHARGAAN

Kami merakamkan ucapan ribuan terima kasih kepada kakitangan JKM di atas sokongan dan kerjasama yang diberikan sepanjang menyempurnakan kajian ini. Ucapan setinggi penghargaan dan terima kasih juga ditujukan kepada pesalah muda di atas kesudian mereka untuk menjadi responden dalam kajian ini.

RUJUKAN

- Abrams, R.E. 2010. An analysis of risks and resources for re-entry youth in Los Angeles county. *Journal of the Society for Social Work and Research* 1: 41-55.
- Azizi Yahaya, Yusof Boon, Jamaludin Ramli, Jaafar, Sidek Latif, Fawziah Yahya & Amir Hamzah Abdul. 2004. *Psikologi Sosial*. Johor Bahru: Universiti Teknologi Malaysia.
- Barnes, J.C., Kristin, G., Christina, M., Brian, B.B., Kevin, K.O., Beaver, M. & Brie, D. 2014. Marriage and involvement in crime: a consideration of reciprocal effects in a nationally representative sample. *Justice Quarterly* 31(2): 229-256.
- Brislin, R. W., Lonner, W. J. & Thorndike, R. M. 1973. *Cross Cultural Research Methods*. New York: John Wiley & Sons.
- Carr, P. B. & Steele, C. M. 2009. Inflexible perseverance in sense of community and social support among offenders. *Journal of Experimental Social Psychology* 45(1): 853-859.
- Chan, H.C., Loh, T.W., Zhong, L.Y. & Chui, W.H. 2013. Criminal integration of incarcerated male nonviolent offenders in Hong Kong. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology* 59 (2): 42-121.
- Chavis, D.M., Lee, K.S. & Acosta, J.D. 2008. The Sense of Community (SCI) Revised. The Reliability and Validity of the SCI-2.
- Chua, Y.P. 2014. *Asas Statistik Penyelidikan Buku 3: Analisis Data Skala Ordinal dan Skala Nominal*. Shah Alam: McGraw-Hill Education.
- Cohen, S. & Hoberman, H. 1983. Interpersonal Support Evaluation List (ISEL). *Journal of Applied Social Psychology*, 13 (1): 99-125.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. 2001. *Research Methods in Education*. 5th edition. London: Routledge/Falmer.
- Cullen, F.T. 2011. Beyond adolescence-limited criminology: Choosing our future. *The American Society of Criminology* 49(2): 287-330.
- Farrington, I. 2009. *Conduct Disorder, Aggression and Delinquency*. Handbook of Adolescent Psychology. Hoboken, NJ: Wiley.
- Fleming, J.S. & Courtney, B.E. 1984. Multidimensional self-concept scale. *Journal of Social Psychology* 14(1): 9-12.
- Forste, R., Clarke, L. & Bahr, S. 2011. Staying out of trouble: Intentions of young male offenders. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology* 55(3): 430-44.
- Gibbons, P. 1992. *Theories of Crime: An Encyclopaedia of Sociology*. New York: Macmillan.
- Goodwin, R. & Hernandez, P. 2000. Theory, research and application: Perceived and received social support. *Journal of Social Sciences* 12(1): 112-117.
- Gousheh, A., Ziaaddini, H., Baneshi, M.R. & Nakhaei, N. 2014. Drug Use among Residents of Juvenile Correctional Center in Kerman, Iran, and its Relationship with Personality Dimensions and Self-Concept. *Addict Health* 6(1-2): 22-9.
- Graham, J.A. & Harris, Y.R. 2013. Incarceration: Implications for Research, Theory and Practice. *Journal of Multicultural Development* 41(2): 66-81.
- Grimm, L. R., Markman, A. B., Maddox, W. T. & Baldwin, G. C. 2009. Stereotype threat reinterpreted as a regulatory mismatch among offenders. *Journal of Personality and Social Psychology* 96 (2): 288-304.
- Havighurst, R. J. 1948. *Developmental Tasks and Education*. New York: McKay.
- Huebner, B. M., DeJong, C. & Cobbina, J. 2010. Women coming home: Long-term patterns of recidivism. *Justice Quarterly* 27(2): 225-254.

- Ismail, R., Ahmad, N.A., Ibrahim, F. & Nen, S. 2017. Pengaruh faktor individu, keluarga dan persekitaran sosial terhadap tingkah laku penyalahgunaan bahan dalam kalangan remaja. *Akademika* 87(1): 7-16.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. 2016. Malaysia. https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cthemeByCat&cat=116&bul_id=aDV6TWxoU0NINVBYN1hXM1Y0L2Jadz09&menu_id=L0pheU43NWJwRWVSZklWdzQ4TlhUUT09.
- Jones, L., Mark, N.K. & Barbara Sims, P. 2010. Recidivism of offenders released from prison in North Carolina: A gender comparison. *The Prison Journal* 77(3): 335-348.
- Laporan Tahunan Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia. 2009-2015. Malaysia. <http://www.jkm.gov.my/jkm/index.php?r=portal/awantag&word=Laporan>.
- Laporan Tahunan Jabatan Penjara Malaysia. 2011-2013. Malaysia. <http://www.prison.gov.my/portal/page/portal/biru>.
- Leverenz, R. 2011. *Barriers to Reintegration: Rehabilitation, Re-entry and Reintegration*. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- Liu, L. & Chui, W.H. 2014. Social Support and Chinese Male and Female Offenders Prison Adjustment. *Prison Journal*, 94 (1): 30-51.
- Manby, M., Jones, A.D., Foca, L., Bieganski, J. & Starke, S. 2015. Prisoners: Exploring the Impact of Self Appraisal of the Role and Status of the Imprisoned Person. *Europe Journal of Social Work*, 18: 228-245.
- Maruna, S. 2012. Elements of successful desistance signaling. *Criminology & Public Policy* 11: 73-86.
- McMillan, D. & Chavis, D. 1986. Sense of community: A definition and theory. *Journal of Community Psychology*, 14 (2): 6-23.
- Motzkin, J.C., Philippi, C.L., Kirk, G.R., Newman, J.P. & Kiehl, O. 2012. Critical thinning in psychopathy, self-concept and integration. *American Journal of Psychiatry* 169(1): 743-749.
- National Institute for Correctional Education. 2012. Correctional Education at a Glance. Indiana, PA: Indiana University of Pennsylvania.
- Othman, M. 1999. *Penulisan Tesis dan Analisis Data Dalam Bidang Sains Sosial Terapan*. Serdang: Penerbitan UPM.
- Perlick, D.A., Rosenheck, R.A., Clarkin, J.F., Sirey, J.A., Salahi, J., Struening, E.L. & Link, B.G. 2001. Adverse effects of perceived stigma on social adaptation of persons diagnosed with bipolar affective disorder. *Psychiatric Services* 52(1):1627-1632.
- Piquero, D.P. & Welsh, I. 2009. Effects of early family/parent training programs on antisocial behaviour and delinquency. *Journal of Experimental Criminology* 5(2): 83-120.
- Prison Reform Trust. 2010. Justice by gender: The lack of appropriate prevention, diversion and treatment alternatives for girls in the juvenile. *American Journal of Community Psychology* 11(1):141-152.
- Salzer, M.S. & Baron, A. 2006. *Promoting Community Integration: Increasing the Presence and Participation of Offenders in Community Life*. Philadelphia: Temple University Collaborative on Community Inclusion.
- Sanders, J.M. 2012. Use of mutual support to counteract the effects of socially constructed stigma: Gender and drug addiction. *Journal of Groups in Addiction and Recovery* 7(1): 237-252.
- Shulman, E.P., Steinberg, L.D. & Piquero, A.R. 2013. The age-crime curve in adolescence and early adulthood due to age differences in economic status. *Journal of Youth and Adolescence* 42(6): 848-860.
- Siegrist, I. 1996. The influence of self-consciousness on the internal consistency of different scales. *Journal of Personality and Individual Differences* 20:115-117.
- Simon, T. & Fedi, A. 2010. Multiple senses of community: the experience and meaning of community. *Journal of Community Psychology* 37(2): 211-227.
- Smallbone, S., Marshall, W.L. & Wortley, R. 2013. A meta-analysis of sexual offenders. *Journal of Counselling and Clinical Psychology* 66(2): 345-357.
- Standards for Educational and Psychological Testing. 1985. Washington, DC: American Psychological Association.
- Teplin, L.A., Abram, K.M., McClelland, G.M., Mericle, A.A., Dulcan, M.K. & Washburn, S. 2006. *Social Support among Young Offenders*. 4th edition. Oxford University.
- Tharshini, N.K., Ibrahim, F., Mohamad, M.S. & Zakaria, E. 2018. Tahap konsep kendiri, kesedaran komuniti, sokongan sosial dan pengintegrasian sosial bagi pesalah muda di Malaysia. *Akademika* 88(3): 91-100.
- Tuckman, B.W. 1988. *Conducting Educational Research*. 3rd edition. New York: Harcourt Brace Jovanovich, Inc.
- Verrecchia, P.J., Fetzer, M.D., Lemmon, J.H. & Austin, T.L. 2010. An examination of direct and indirect effects of ecological risks on persistent youth offending. *Journal of Criminal Justice Review* 35(2): 220-243.
- Wallace, D.P. & Van F.C.J. 2017. *Knowledge into Action: Research and Evaluation in Library and Information Science*. Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.
- Walmsley, R. 2010. World Prison Population List. (9th Ed). <http://www.prisonstudies.org/resources/world-prison-population-list-9th-edition>.
- Wing, H.C. & Kevin, K.Y. & Cheng, C.I. 2014. Criminal sentiments and behaviour among young people in Hong Kong. *International Journal of Adolescence and Youth* 22(1): 57-67.

Ying Yee, N. & Wan Sulaiman, W.S. 2017. Resilience as mediator in the relationship between family functioning and depression among adolescents from single parent families. *Akademika* 87(1):111-122.

N.K. Tharshini (corresponding author)
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Malaysia Sarawak
Malaysia
Email: stharshini@unimas.my

Fauziah Ibrahim
Pusat Kajian Psikologi dan Kesejahteraan Manusia
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia
Malaysia
Email: ifauziah@ukm.edu.my

Mohd Suhaimi Mohamad
Pusat Kajian Psikologi dan Kesejahteraan Manusia
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia
Malaysia
Email: msuhaimi@ukm.edu.my

Ezarina Zakaria
Pusat Kajian Psikologi dan Kesejahteraan Manusia
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia
Malaysia
Email: ezaz@ukm.edu.my

Received: 8 February 2018
Accepted: 30 August 2020